

JORNADA PRIMERA REPÚBLICA 150 ANYS DESPRÉS

DIVENDRES 14 D'ABRIL I DIMARTS 25 D'ABRIL DE 2023

14 D'ABRIL CAMPUS DE LA CIUTADELLA, SALA DE GRAUS ALBERT CALSAMIGLIA.

25 D'ABRIL BIBLIOTECA PÚBLICA ARÚS PG. DE ST. JOAN, 26.

L'11 de febrer de 1873, després de l'abdicació d'Amadeu I de Savoia, en una reunió conjunta del Congrés dels Diputats i del Senat, constituïts en Assemblea Nacional, acordaren la proclamació de la Primera República espanyola. Aquesta arribà en un període de gran inestabilitat política, amb les guerres a Cuba i la carlista, així com una rellevant crisi econòmica i social.

Quan arribà la notícia a Barcelona van haver-hi diversos intents de proclamar l'Estat Català dins de la República federal espanyola que es van veure avortats per la intervenció del primer govern provisional republicà encapçalat per Estanislau Figueras. La inestabilitat política, amb diversos intents de cop d'Estat dels radicals, així com les

guerres amb els independentistes cubans i els carlins s'hi afegí l'estiu de 1873 l'inici de l'aixecament cantonal. Aquesta inestabilitat política, econòmica i social implicà que en menys d'un any hi haguessin quatre presidents de la República i cinc governs presidits per Estanislau Figueras, Francesc Pi Margall, Nicolás Salmerón i Emilio Castelar, fins al cop d'Estat del general Pavía.

El gener de 1874, davant de la negativa de Castelar de continuar presidint un govern sense suport parlamentari, els colpistes cediren el govern al general Serrano, que encapçalà tres governs durant la duració de la República autoritària, fins que el pronunciament del general Martínez Campos, el 29 de desembre de 1874, a Sagunt va restablir la monarquia i la dinastia borbònica.

En aquestes jornades pretenem commemorar i reflexionar sobre el primer intent d'instaurar la República amb un règim parlamentari liberal a Espanya. A les Jornades parlarem de la República vista des de la premsa satírica, de la rellevància del problema antillà, de la vida política barcelonina durant el període republicà, dels intents de proclamar l'Estat català dins de la República federal espanyola, de la importància de l'enginyer i dirigent republicà Ildefons Cerdà, així com de l'impacte de les guerres, de les quintes en el període de la Primera República.

Campus de la Ciutadella

- 9 h. Presentació de les Jornades a càrrec dels organitzadors **Josep Pich** i **Alfonso Bermúdez**
- 9: 15 h. **Josep Pich Mitjana** (GRENS de la UPF): La I República a través de *La Flaca*.
- 10: 00 h. **Martín Rodrigo Alharilla** (GRIMSE de la UPF): Conspiradores de salón: esclavócratas frente a la República.
- 10:45 h. Torn de preguntes
- 11: 00 h. Pausa/Descans
- 11: 30 h. **Carla Andrés Bauzà** (GRIMSE de la UPF): Mujeres afrodescendientes y guerra colonial durante la Primera República, 1873-1874.
- 12: 15 h. **Gerard Llorens** (GRENS de la UPF): La rellevància de Cuba a l'Espanya de la Primera República.

- 13: 00 h. **Marició Janué** (NEXUS de la UPF): La vida política a Barcelona durant la Primera República.
- 13: 45 h. Torn de preguntes
DESCANS MENJAR
- 16: 00 h. **Joan Esculies** (GRENS de la UPF i UVic): Els intents de proclamar l'Estat Català.
- 16: 45 h. **Anna Chávez**: Ildefons Cerdà dirigent republicà i president de la Diputació de Barcelona
- 17:30 h. Torn de preguntes
- 17:45 h. **Alfonso Bermúdez** (GRENS de la UPF): Guerras, quintas y la Primera República.
- 18:30 h. **David Martínez Fiol** (GRENS de la UPF i UAB): Rafael María de Labra i la Primera República.
- 19: 15 h. Torn de preguntes i clausura.

Aquestes jornades clouran amb la taula rodona sobre la I República que estarà oberta a les preguntes del públic que hi assisteixi.

DIMARTS 25 D'ABRIL A LA BIBLIOTECA PÚBLICA ARÚS

18:30 **Pere Gabriel** (UAB), **Jaume Guillamet** (UPF) i **Josep Pich** (UPF): Taula rodona sobre la I República.

**Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona**

Departament | Facultat
d'Humanitats

**Diputació
Barcelona**

**Ajuntament de
Barcelona**

**BIBLIOTECA
PÚBLICA
ARÚS**

IUHJV
Institut d'Història
Jaume Vicens i Vives